

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXIII. évfolyam

5. szám

Komárom, 2012. május

Ára 35 cent

TEREMJÜK A LÉLEK GYÜMÖLCSÉT!

„A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Az ilyenek ellen nincs törvény” (Gal 5,22–23). Kora tavasszal fizetett hirdetésekben, hatalmas út menti táblákon próbálták meggyőzni az élet terheit hordozó, megfáradt embereket a megújulás fontosságáról és szükségességéről. Most pedig – ahogy az első pünkösdi esemény óta mindig – egy egészen más hang is hív bennünket és kínál számunkra új esélyt a megújulásra. A Szentlélek Úristen hangja ez.

Zavarba ejtő ünnep a pünkösd. Újra és újra magyarázatot igényel mindaz, ami az Isten Lelkével, Krisztus Lelkével kapcsolatos. Nagy teológusok próbálják évszázadok óta újrafogalmazni, hogy kicsoda a Szentlélek, mit is jelent a Szentháromság belső rendje. Kicsoda ez az örök láthatatlanságban munkálkodó hatalmas személy, aki együtt munkálkodó társa az Atyának és a Fiúnak?

Pál apostolt elsősorban az készítette arra, hogy levelet írjon a galatáknak, hogy az általa alapított gyülekezetekbe tévtanok szüremkedtek be, melyek még az apostol legitimitását is megkérdőjelezték. Pedig ő úgy hirdette a galatáknak Krisztust, mintha közöttük feszítettet volna meg (Gal 3,1). Ezzel a hittel a szívükben a kegyelem állapotába jutottak. A tévtanítók munkálkodása nyomán amolyan lelki visszarendeződés történik: a kegyelem állapotából a törvényeskedés szintjére kerülnek. Ez ellen a szomorú helyzet ellen a legnagyobb határozottsággal lép fel az apostol: „Ennyire esztelenek vagytok? Amit Lélekben kezdtetek el, most testben fejeznétek be?” (3,3).

A törvény ugyan Krisztushoz vezető kalauz volt, de most a Lélek ideje jött el! A galaták Isten fiaivá lettek, megigazultak a Jézus Krisztusban való hit által, és elnyerték a Szentlélek ajándékát: „Minthogy pedig fiak vagytok, kibocsátotta az Isten az ő Fiának Lelkét a ti szíveitekbe, ki ezt kiáltja: Abba, Atya!” (4,6). Amiképpen a test a Lélek ellen, azonképpen a törvény a kegyelem ellen tusakodik. Az ember gyakorta nem cselekszi, amire a Lélek készíteti, hanem a test gondolata győzedelmeskedik benne. Pál örömmel hirdeti olvasóinak a fel-

szabadító örömhírt: „Ha azonban a Lélektől vezéreltetek, nem vagytok a törvény alatt” (5,18). Isten Lelke nem hagy fel azzal, hogy felhívja a figyelmünket bűneinkre, amikor nagyravágyás, gőg, hiúság vagy önszeretet lesznek úrrá rajtunk. A Lélek szerinti étellel nem egyeztetethetők össze a test szerinti cselekedetek: „...aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet” (6,8b). Feltűnő az ellentét a test cselekedetei és a Lélek gyümölcse között.

A Lélek gyümölcsei közül az első helyen áll a szeretet (5,22) mint a kegyelmi ajándékok „királynője”, amit az ige egy helyen a törvény betöltésének nevez (Róma 13,10). A szeretetet követi az öröm, a békesség, a türelem, a szívésség, a jóság, a hűség – mindezek a Krisztusban meggyökerezett új

ember kíváncsatos tulajdonságai, a benne munkálkodó Szentlélek új illatú gyümölcsei. A szép sorozat a szelídséggel és az önmegtartóztatással végződik. Ezek a tulajdonságok egyfelől képessé tesznek bennünket a környezetünkkel való jó kapcsolat fenntartására, másfelől saját akaratunk féken tartására. Így lehetünk Krisztus „levelévé”, amelyet minden ember „olvas-hat”.

Pünkösd, a Szentlélek kitöltetése ma is olyan csoda, mely által Isten kezet nyújt felénk. Amint Kálvin mondja, „a Szentlélek Isten keze, mely által hatalmát gyakorolja.” Pünkösd a Lélek felénk fordulása: Isten általa keres bennünket Krisztusban

és vezet vissza magához, hogy ne tőle elfordulva, hanem hozzá térve éljünk. Általa szólít meg halk és szelíd hangján, és segít, hogy képesek legyünk megérteni, sőt visszajelezni a nekünk szóló isteni üzenetre.

A kérdések kérdése létkérdésünk: veszünk-e ezekből az ajándékokból, s átadunk-e belőlük másoknak? Mindennapi küzdelmeinkben fel tudjuk-e vállalni a pünkösdi értékrendet, ami senkit sem rekeszt ki, mindenkire testvérként tud tekinteni? Vagy szakadt lélekkel, zsákmányra lesve állunk egymás mellett továbbra is – Lélektelenül, ünneptelenül, hiányokkal küszködve?

Tóth László

Reményik Sándor

TÜNDÉRFOK

*Az életednek van egy titkos csúcsa,
Mely rejtve őrzi boldogságod,
Egy sziklafok, ahonnan Te az élet
Töretlen teljességét látod,
Hol imádkoznál hosszan, térden állva,
Mert onnan végtelen a panoráma.*

*Az életednek van egy titkos csúcsa
Köröskörül őserdő, ősbozót –
Keresztül-kasul vágató csapások,
A sok hamistól nem látni a jót,
Isten előrement, a csúcson vár be –
Csak az a kérdés, hogy odatalálsz-e?*

*Az életednek van egy titkos csúcsa,
Hová a mélyből kibukkan fejed
S a szépség minden gazdagsága, fénye
Megáldja két csodálkozó szemed,
Hol tiszta vagy, mint kristálypatakok
S megnyitod szíved, mint egy ablakot.*

*Az életednek van egy titkos csúcsa,
Vezetnek hozzá szent véletlenek,
Jaj, hogy leszállni kell, jaj, hogy nem adhatsz
A pillanatnak örök életet!
S botlasz újra sok rögös, buta úton.
De mindegy. Gyyszer fenn voltál a csúcson.*

Az ÚR színe előtt

Én Jézusom, nekem állandó vezetés alatt kell állnom, a Te Lelked gondoskodása alatt, nehogy letérjek az élet keskeny útjáról. Ha elhúzod tőlem a kezed, azonnal olyan szerencsétlen helyzetbe kerülök, mint korábban, amikor Isten nélkül jártam a világban. Ezért ne vond meg tőlem sosem a Te Szentlelkedet. Természettől fogva halott vagyok és érzéketlen a mennyei dolgok iránt és minden iránt, ami a lelkemnek hasznára válnék. Ezért Téged kérek, Szentlélek Isten, ne szűnj meg működni az én makacs szívemben, és ne szűnj meg engem mindennap Jézus Krisztushoz vonzani. Ébressz fel engem, ha elfáradok vagy szundikálok. Tisztíts meg engem mindentől, ami zavar bennem Téged. Add, hogy egyre világosabban láthassam magam, egyre javuljon az önismeretem. Nevelj és vezérelj engem Krisztushoz, hogy csak nála leljem meg lelkem nyugalját, boldogságomat és békességemet. **Ámen.**

Gustaf Edén

CSAK ISTENT SZABAD IMÁDNI

A ma emberének napjait az anyagi javak megszerzése tölti ki. A lényeg: a kitűzött cél elérése.

A nagyszülők még nem kis áldozatot hoztak, hogy embert faragjanak gyermekeiből. A szülők is igyekeznek megtenni, amit csak lehet, hogy gyermekeiknek meglegyen mindenük; az is, amiben nekik nem volt részük: a gyermek semmiben sem szenvedjen hiányt!

Amit azonban a szüleiktől kaptak, hallottak, azt már nem érzik szükségesnek továbbadni – pedig az elődeiktől kapott örökség az! „*Ti pedig miért szegitek meg a ti hagyományotokért az Isten parancsolatát?*” (Mt 15,3b). Szülői feladatot betölteni hit által lehet: csak Istennel lehet teljes életünk, nélküle csak az űr van, amit aztán mindennel igyekeznek kitölteni az emberek. Isten Fiát, az igazi áldozatot hozó Jézus Krisztust nem igénylik. A feszültségek és a küzdelmek megjelenésével aztán felemésztyödnek a belső tartalékaik.

Az igaz ember a hitét, nemzetét nem tagadja meg, még érdekből vagy félelemből sem! „*Képmutatók, találóan prófétált rólatok Ézsaiás: Ez a nép csak ajkával tisztel engem...*” (Mt 15,7–8a). És mostanában bizony már az ajkával sem...

A mindennapi beszédben gyakran hallani ilyen kijelentéseket: imádom az unokám, gyermekem; imádom ezt, imádom azt... Sajnos egyházi körökben sem va-

gyunk mentesek az ilyen beszédűtől. Pedig a teremtményt nem szabad imádni! Isten-féltő embereknel lehet-e fontosabb, mint Istent imádni?! Mert Ő kell, hogy az első helyen legyen a hívő ember életében. Imádni annyit jelent, mint elsőséget adni Istennek! Ez az Isten előtti meghódolás. Az ő dicsőségét nem lehet felcserélni

semmivel, csak neki jár ilyen fokú tiszteltet. „*Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!*” (Mt 4,10b).

Szolgáljunk hát felelősséggel! Isten ránk bízta ezt a feladatot: „*Gyermekeim, őrizkedjétek a bálványoktól!*” (1Jn 5,21). Reménységgel legyünk engedelmesek: le kell rombolni a bálványokat, ahogy egykor Gedeon tette (még ha éjjel is, mert félt a körülötte lévőktől). Először kinek-kinek a saját környezetében kell kezdenie. Gedeon is így tett, és talált is hozzá segítőket. Keressünk mi is, hisz az érdektelenség leküzdésére megadatott a lehetőség.

Miközben beismerjük: bizony nem könnyű feladat Jézus követése, ám: „*Jaj, amikor jót mond rólatok minden ember...*” (Lk 6,26a). Kötelességünk a bálványok lerombolása, ne szégyelljük Jézus Krisztus tanítását! Legyünk az ő követői! És Krisztus-követésünk a következő fel-szólításnak való engedelmességben is nyilvánulhat: „*a kedvező alkalmakat jól használjátok fel!*” (Kol 4,5b). Ne legyünk közömbösek, ne adjunk teret a gonosz-nak, már egymás iránti szeretetből sem! Az élő igaz Istent kell imádni akkor is, ha kigúnyolnak érte. Legyünk a hit és a reménység emberei!

–csk–

Áldozócsüörtörtök. Feltűnés nélkül van ott a naptár többi napja között. A világnak semmit nem mond, nem jelent – ugyanolyan munkanap, mint a többi. Még sok keresztyénnek sincs fogalma az áldozócsüörtörtök lényegéről. Pedig nagyon is mély üzenete van számunkra, ma élő generációk számára is!

Azt mondják, az ember mindig valaminek a hiányában kezd értékelni dolgokat: az egészséget a betegségben, a hozzátartozókat a gyászban, a munkahelyet a munkanélküliségben. Ha ez igaz, akkor áldozócsüörtörtöknek, a mi Urunk mennybemenetelének a hozadékát a mai világban nagyon meg kellene becsülnünk!

A mennybemenetelnek egyik nagy ajándéka, hogy „*van pártfogónk az Atyánál*” (1Jn 2,1b). Azt, hogy milyen „képviselőt” nélkül lenni, már évek óta tapasztalhatjuk „hazánkban”. Nincs, aki közülünk valóként érdekeinket sajátjaként tiszta szívből és elvből védné. Nincs, aki kiállna az igazunk mellett, aki harcolna a bennünket ért jogtalanságok ellen. Csak hánykódunk – kiszolgáltatva – a politikai vezetés farvizén. Ide-oda vet bennünket előljáróink kénye-kedve.

Áldozócsüörtörtök azonban azt üzeni: „*van pártfogónk az Atyánál*”. Van ügyvédünk, szószólónk, aki közülünk való, aki mindenben hasonlatos lett mihoz-zánk, és mindenben azonosulni tud velünk. Akivel egyek vagyunk, akinek annyira fontos a mi „ügyünk”, hogy a végsőig elment: életét áldozta értünk. Mindent megtett és megtesz értünk, mert nagyon szeret. Jézus Krisztus, a mi drága Megváltónk, ő a mi pártfogónk! És nem akárhol képviseli a mi ügyünket! Nem holmi kis földi vezetők előtt, akiknek korlátozott és mulandó a hatalmuk, hanem az előtt, aki ennek az egész világnak Ura és Teremtője, aki maga rendelkezik a földi vezetők hatalmával is: az Atyánál! Őelőtte esedezik értünk a mi drága pártfogónk. És nem azért, hogy győzelemre vigye igazságunkat, hogy érvényesítse jogainkat (hiszen az Atyánál ez eleve adott: Ő maga a jog és az igazság), hanem a mi bűneink miatt, hogy ebben a jogban és igazságban a mi sok emberi gyarlóságunk ellenére is részünk lehessen.

Csodálatos ez az áldozócsüörtörtöki üzenet: míg itt a földön nincs, aki kép-

Mit üzen nekünk áldozócsüörtörtök ma? IGAZI OTTHONUNK A MENNY

viselje igazságunkat gyarló földi vezetők előtt, addig a mennyben az Atyánál Jézus a mi igazságtalanságainkat „képviseli”, azokból mos tisztára bennünket.

Áldozócsüörtörtök azt is üzeni nekünk, hogy a mi Urunk azért ment fel a mennybe, hogy visszaszerezze számunkra azt a királyságot, azt a hazát, amelyet bűneink miatt elvesztettünk. Minden fenn-tartás és feltétel nélkül megadta nekünk, már a miénk az, ami ellen földi vezetőink foggal-körömmel küzdenek, amit tőlünk annyira sajnálnak és féltenek: a kettős állampolgárságot.

Nekünk, akik elszakítva élünk testvéreinktől, akik idegenek vagyunk otthonunkban és hontalanok hazánkban, földi állampolgárságunk mellett hazánk lett a menny! A mi földi, megcsónkított hazánk mellett van egy országunk, amelyben nincsenek határok, amelyben együtt élhetünk minden testvérünkkel. Országunk, amelyben közösek az értékeink, egy nyelvet beszélünk, közös a múltunk és ugyanazok a célok éltetnek bennünket. Ország, melyet teljes egészében a magunkénak tudhatunk, melyben igazán otthon érezhetjük magunkat, amelyet soha senki nem vehet el tőlünk, hiszen azt a mi Megváltónk az ő drága vérével vásárolta meg számunkra. A mi igazi otthonunk a menny! Oda igyekszünk, oda vezet a mi földi

utunk, amelynek a végén ez az ország – amely már most a miénk, csak még láthatatlan – kiteljesedik és láthatóvá lesz.

Milyen egyszerű áldozócsüörtörtöknek az a hozadék, hogy míg itt a föl-

dön hazánkat felszabdalták, és elvesztettük, másé lett, ami a miénk, Urunk áldozata által ajándékba kaptunk egy országot, amely magába öleli a mi egész elvesztett hazánkat, és azon túl határai kiterjednek földi világunkon át a mindenség felé. És míg itt a földön nemzetestvéreinkkel nem pecsételhetjük meg összetartozásunkat, a mi örök hazánkban, a mennyben minden testvérünkkel egyek lehetünk: mindenkivel, akivel szeretettel tudjuk elfogadni egymást annak, ami, és akivel „közös nemzetiségünknek” a mi Urunkhoz, Jézusunkhoz való tartozást tudjuk tartani.

A mi Urunk, Jézus Krisztus „*felméne a mennyekbe, ül a mindenható Atya Istennek jobbán...*” – valljuk Az apostoli hitvallásban. Jézus tehát nemcsak pártfogónk, honfoglalónk, de királyunk is. Neki adatott minden hatalom mennyen és földön. Ő a mi földi világunknak, eljövendő hazánknak és teljes életünknek is az ura. Tőle függ minden, Ő irányít mindent. Királyságát semmi meg nem zavarhatja, hatalmától senki meg nem foszthatja. Földi vezetőink, ha jó szándékkal vannak is, mind bűnös emberek, mint mi magunk is, akikben könnyen hibát talál, akiket kikezdehet, hatalmától megfoszthat a nép jó- vagy rosszakarata.

Jézuson azonban senki sem találhat „fogást”, mert Ő mentes minden bűntől, Ő maga a tisztaság; királysága örök, megingathatatlan, hatalma korlátlan. És milyen jó, hogy ez a mi egész mennyen és földön abszolúte uralkodó királyunk a legigazabb bíró, a legkegyelmesebb Úr, maga a szeretet, aki az élete árán is mindennel a mi javunkat munkálja!

Nagyon is sok üzenete van tehát áldozócsüörtörtöknek számunkra. Nekünk, akik itt vergődünk ebben a tökéletlen, bűnös árnyékvilágban, hogy meglásuk: már annak az eljövendő világnak a napja süt felettünk, amelyet várunk, ahova a mi Urunk is vár bennünket haza. Ami hiányosság a mi földi világunkban, azt nagy ráadásokkal kipótolja a menny, mígnem egykor majd eljön a teljesség, amelyben tökéletlenből tökéletes, árnyékból fény, reményeinkből valóság lesz!

Erdélyi Anita

Isten iránti hálával, örömmel emlékezem konfirmációmra, melyre 1943-ban készültünk fel Komáromban a *Református öntudat konfirmációi káté* alapján. (Készült a Tiszántúli Református Egyházkerület kiadásában 1942-ben). A könyvet Apostol Elek hajdúnánási vallásoktató lelkész írta, s az Egyetemes Konvent kátépályázatán díjat is nyert. Őt fejezetbe foglalt 141 kérdése alapján történt a felkészítésünk, ami nagyon alapos volt.

Már a kérdéseken is elgondolkodtunk, és szinte vártuk a megfogalmazott válaszokat, melyeket bibliai helyekkel is megvilágított a foglalkozást vezető lelkipásztor. Tudtuk, hogy alapvető a Biblia ismerete. A Szentírásnak mindig ott kellett lennie a foglalkozásokon, az Énekeskönyvnek ugyancsak. Meghitt közösségi alkalmak voltak ezek a felkészítő foglalkozások. Elmondhattuk kételyeinket, napi gondjainkat a kérdésekkel és feleletekkel kapcsolatosan. Sohasem maradt el a közös imádság és éneklés. A foglalkozások így nem kötelező órák, hanem lelki alkalmak voltak. Megértettük, hogy alapos bibliaismeret nélkül a kérdések nem érthetők meg, s az adott válaszaink nem mindig egyeztek meg a káté pontos válaszával.

A felkészítést Istennek átadott életű lelkipásztor végezte, akitől gyakran hallottunk személyes bizonyágtételeket, lelki megtapasztalásokat is. Ezek fokozták érdeklődésünket a lelki dolgok és a biblia-olvasás iránt. Teljes bizalommal fogadtuk el tanácsait, igyekeztünk lelkileg is felkészülni a fogadalomtételre. Egy év felkészítés után eljött a hitvallástétel napja.

Ünnepi alkalom volt ez mind a mi számunkra, mind a gyülekezet számára; nagy létszámban vettek részt rajta a hívek. Mindannyian szent alkalomnak tekintettük ezt az ünnepélyt: bátran, hitvallással, sokszor még a magunk szavaival is megtoldottuk a kérdésre adott válaszokat. Nem voltak előre kiosztott kérdések, mindenkinek az ott kapott kérdésekre kellett a helyes választ megadnia. Istent dicsőítő alkalom volt ez nemcsak a mi számunkra, hanem a gyülekezet számára is.

A legboldogabb pillanat az ünnepélyes fogadalomtétel volt, amit a zsúfolásig megtelt templomban a gyülekezet fennállva hallgatott meg. A fogadalom arra vonatkozott, hogy *református egyházamat szeressem, hűségesen támogassam, hozzak meg érte minden áldozatot. Soha meg ne tagadjam semmiféle előnyért. Református meggyőződésemet meghalni is kész legyek, egyházam tiszta tanítását ismertessem meg másokkal is. Életem péld-*

Mindvégig állhatatosnak maradni EMLÉKEZÉS A KONFIRMÁCIÓMRA

dájával, szóban és tettekben megnyilatkozó bizonyágtételemmel Isten dicsőségét munkáljam.

A gyülekezetbe való befogadás személyenként kapott igével történt. Mindannyian egy Bibliát és emléklapot kaptunk ajándékba. Ezt követően már együtt úrvacsoráztunk a gyülekezettel, végül közösen énekeltük a reformátusok himnuszát: *Tebenned bízunk eleitől fogva...* Csofálatos lelki élmény volt ez mindannyiunk számára!

Ezek után ki-ki az otthonában a családdal együtt is megünnepelte a gyülekezeti nagykorúság ünnepét. Családi ünnep volt ez minden érintett családnál, de az árvaházban is, ahol külön hálaadó áhítaton mondtunk köszönetet mennyei Atyánknak.

Az én számomra ez az alkalom a megtéréshez vezető utat határozta meg. E naptól kezdve vágyakozó szívvel naponként olvastam az első saját Bibliámat, amelynek eredményeképpen megértettem Istennek hozzám szóló üzenetét. Nem sokkal konfirmációm után elfogadtam Jézust Megváltómnak, s ezáltal Isten gyermeke lettem. Ezért számomra örökké emlékezetes maradt a konfirmációs hitvallásom, amely elvezetett Isten útjára.

Ahogy az évek múltak, az a probléma merült fel bennem, hogy halványodni kezdtek szívemben a befogadott Heidelbergi káté kérdései és az azokra adott feleletek. Ezért nagyon megörültem annak, hogy a komáromi Timótheus könyvesbolt evangéliumi könyvei között egy igen értékes kis könyvecskére akadtam, amelynek előszavában a szerző, dr. Erdős József a következőket írta: „Az egyetemes református keresztyén anyaszentegyház eme páratlanul remek vallási népkönyve és hitvallástételi irata a jelen alkalommal csakis a káté szövegének közlésével és a bibliai tételek jelzésével jelenik meg. Ezzel a jutányos árú kiadással azt a célt óhajtjuk elérni, hogy emez ősi szent örök-

„Ma különösen könnyű
megtéveszteni az embereket,
főként a vallás területén.”

ségül megőrzött és teljes épségben reánk szállt hitvallási okmányunk örök igazságul minden magyar református hívő egyháztagnak közös kincseivé váljanak és így módon ez a népies kiadvány szintén határozatosan előmozdítsa református keresztyén anyaszentegyházunk tagjainak szívben-lelkében az evangéliumi öntudat erősödését, a tiszta, nemes erkölcsi elvek

diadalát, az igazság, szabadság és kegyelem országa terjedését Isten dicsőségére!”

E kis népi könyvecske 1929. január 2-án jelent meg Debrecenben. Anyaga vásárnapokra volt beosztva. Minden vásárnapon a kijelölt kérdések és hozzá a feleletek voltak olvashatók. Ezenkívül a válaszok gazdag bibliai jelzésekkel egészültek ki. Minden vasárnap néhány kérdést felelevenítettem megtartott csendesóráim alkalmával. Ez igen jó módszernek mutatkozott a felejtés ellen. Így református hitem alappillérei szilárdan megmaradtak bennem.

Református testvéreink, akik mélyebben szeretnék érteni református életünk alapvető hittételeit, ily módon alaposabban megismerhetik református hitvallásunk bibliai megalapozottságát. Nagyon jó, ha vásárnaponként egy-egy kérdést, illetve választ felelevenítenek, belső meggyőződésükre teszik, és általa határozottabban vallhatják meg bármilyen körülmények között hitüket. Ez megóv attól, amit a *Kol 2,4* így fejez ki: „...nehogy valaki titeket megtévesztő szavakkal félrevezessen.” Ma különösen könnyű megtévesztani az embereket, főként a vallás területén. Ez egy nagyon ingoványos talaj, és vannak olyan emberek, akik nagyon befolyásolhatók; őket a legkönnyebb megtévesztani. Pál ezért elsősorban a megtévesztő szavakra hívja fel a figyelmet a bibliaolvasó kalauzunk segítségével.

Méliusz Juhász Péter pedig így fogalmaz a kolosséiakhoz írt igemagyarázatában: „...valaki titeket meg ne csaljon tettes beszéddel”. Megállapítja, hogy Pál apostol szerint „a bölcsességnek kincse Krisztusban van.” Megerősíti, hogy minden bölcsesség, ismeret, üdvösségre és tiszteletre való szükséges jó megszerzése csak Krisztusban van. „Nyisd meg Krisztust az ő igéjével és hittel, lásd meg mit mond, mit parancsol, megjelenti akarátát az igében...”

Mindezeket figyelembe véve, mindnyájunknak naponként kell megharcolnunk a hitnek harcát, hogy az örök élet koronáját el ne veszítsük. Áldott legyen a mi mennyei Atyánk, aki Igéje által elegendő erőforrást biztosít! Érdemes ezért a tiszta forrás vizével élni naponként. Én már évtizedek óta ezt teszem mint Isten gyermeke. Szeretnék mindvégig állhatatos lenni, hogy az üdvösséget elnyerhessem. Ehhez kérem az én megváltó Uram segítségét.

Szenczi László

A Magyarországi Református Egyház figyelője idei első számának fő témáját a gazdasági válság, illetve a kiútkeresés adja. A Szűcs Ferenc teológiai professzorral és Jób Márk gazdaságfilozófussal készített interjúk etikai megközelítésben tárgyalják a kérdést. Mindketten egybehangzóan állítják: gazdasági törvények (a természeti törvényszerűségekkel való összehasonlításban) nincsenek, hiszen a gazdasági mechanizmusokat emberek alakítják ki, a gazdaságot emberek működtetik. Karasszon István professzor a pénz világára vet egy oldalpillantást, különös tekintettel

Magyarország állapotára az elmúlt két évtizedben, az Orbán-kormány gazdasági intézkedéseire és az Európai Bizottság, illetve az IMF érdekeire.

A Tanúság rovat pedig az 1930-as évek válságára tekint vissza, mégpedig Szabó Imre esperes két írásával (Isten és a Mammon, A kálvinizmus és a kapitalizmus) és Ravasz László püspök 1932-es püspöki jelentése idevágó részletének közreadásával.

Feladvány

Mi a szentencia?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **június 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

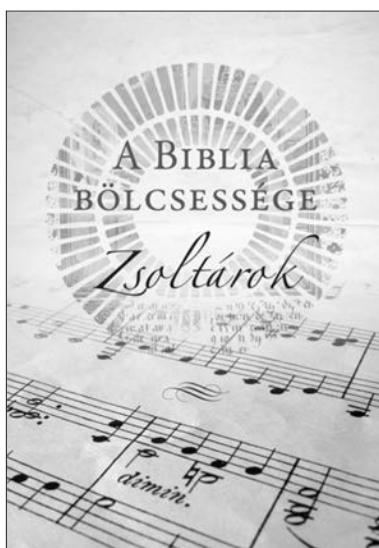
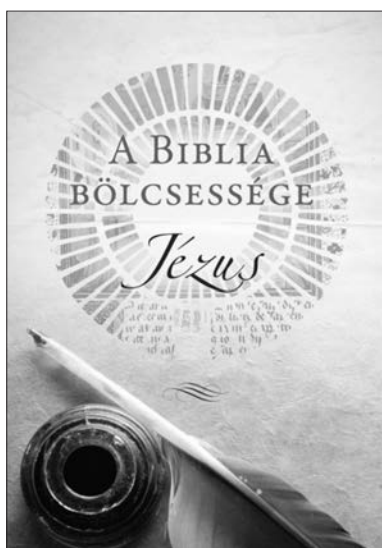
A márciusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint Keresztes Szent János a 16. században élt spanyol karmelita szerzetes, a katolikus egyház belső reformátora volt.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban: **Barkó Zoltán** (Nagykapos), **Czékus Irén** (Marcelháza) és **özv. Földi Jenőné** (Érsekkéty). Mindhárman Bettes István *Szép tündöklő csillag* című verseskötetét kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

A Biblia bölcsessége

Hatalmas adomány a bölcsesség, hiszen számtalan döntést megkönnyíthet életünk során, amennyiben a birtokában vagyunk. Nem véletlen, hogy minden kor embere törekedett rá, s mindig is nagy becsben tartották a bölcsességirodalmat. A szép kiállítású könyvecskék (eredetileg angol nyelven Oxfordban jelentek meg) A zsoltárok könyve szentenciáiból és Jézus Krisztus mondásaiból nyújtanak egy csokorra valót.

(Kálvin Kiadó, Budapest, 2012)

Híd – Evangélikus magazin – 2012/1.

A csapból is a válság folyik – állapítja meg az egyik szerző, miközben többen azon a véleményen vannak, hogy az elmúlt évek legragozottabb szavának (mely egyébként a Bibliában nem fordul elő) vannak előnyei is: a válság ugyanis egyben választ is, s valamire el kell indulni. „...a képzett, erős akarátú és kitartó emberek nehéz viszonyok között is találnak megoldást, míg aki maga nem tesz a boldogulásáért, azt hátráltatják a külső bajok” – vallja Bod Péter Ákos közgazda a vele készített interjúban.

És van kiút az adósságcspadából is – mutat rá Kiss Péter evangélikus lelkész, pénzügyi tanácsadó. Szó esik az egyéni

életek válságáról, családi zsákutcákról, az egyház romokban heveréséről, ám a szerzők rendre egyértelművé teszik: az élet választása áldást von maga után.

A lapszám szemelvényeket közöl egy Klaus Dougllass-interjúból, aki Németországban hatalmas missziói munkát végző lelkészként tavaly egy konferencia vendége volt Bonyhádán, és nagy megtapasztalása: „Ami nem működik egyszerűen, az egyszerűen nem működik.” Érdekes az Alexander Faludyval (Faludy György unokájával) készített beszélgetés, aki egy angliai kisváros anglikán lelkésze, akárcsak a többi, nem említett cikk is.

Az oldal anyagát írta: –akb–

Szlovákia negyedik legnagyobb városa Nyitra. 2001-ben 87 285 lakosának csupán 1,7 százaléka volt magyar nemzetiségű. Felekezeti hovatartozás szerint 74,2 százalékban római katolikusok, 2,8 százalékban pedig protestánsok lakják a várost. 2008 júliusában helyezték a református gyülekezetbe Ficzere Tamást, aki előtte Alistálon volt segédlelkész.

A szolgálat megkezdésekor a lelkipásztor elsődlegesnek tartotta az igehirdetések rendszeres végzését, másrészt pedig fontos volt számára, hogy a gyülekezeten belüli pártoskodásokon kívül maradjon, és ne akarjon senkinek se igazat adni, hanem Isten igéjét hirdetve egyfajta nyugalmat és békességet próbáljon árasztani az emberek szívébe.

Ficzere Tamás elmondta, hogy érkezésekor a gyülekezeti tagoknak nem voltak konkrét kéréseik azzal kapcsolatban, hogy mit szeretnének és mit tartának fontosnak elvégezni. Az viszont kiérződött, hogy folytatni kell azt a munkát, amit a gyülekezet második megválasztott lelkipásztora, Berecz István végzett 40-50 éven keresztül.

A 2001-es népszámlálási adatok alapján Nyitrán 176 református él, az egyházközség választói jegyzéke 89 személyt tart számon, ám a 18 éven aluli fiatalokkal és gyerekekkel együtt 110-en vannak. A dokumentumok szerint a nyitrai gyülekezet sohasem volt sokkal nagyobb, megalakulásakor 250 reformátust tartottak nyilván (hogy közülük hányan jártak rendszeresen az istentiszteletekre, arról az írárok nem szólnak). Az viszont tény, hogy a templomot jó száz évvel ezelőtt jó nagyra építették. Az első világháború után, a trianoni döntés miatt sokan – főleg a magyar hivatalnokok – elköltöztek a városból. Ekkor rettenetesen megcsappant a közösség létszáma: tizenketten maradtak. A telek megvásárlására felvett kölcsönöket viszont a gyülekezetnek fizetnie kellett, de nem volt miből. Már az is megfordult a tagok fejében, hogy eladják a templomot. Az akkori lelkipásztor, Sedivy László pedig arra is gondolt, hogy szétszedik a templomot és az akkor alakult érsekújvári gyülekezetnek adják. A helyzetet úgy oldották meg, hogy eladták az egyik harangot. Később az evangélikusok szerették volna megszerezni a templomot, de nem volt rá fedezetük.

A harmincas évek végén már ismét kilencven főre duzzadt a közösség, de a második világháború után megismétlődött a korábbi helyzet, majd a szétszóródott gyülekezetet Berecz István lelkipásztor újból összegyűjtötte.

Élni akar a hányatott sorsú kis közösség MEGÚJULT A NYITRAI TEMPLOM

A lelkipásztor szerint a nyitrai református közösséget mindig is erősítették azok, akik a környező településekről jártak az istentiszteletekre. Így a nyilvántartásban azok is szerepelnek, akik Galgócról, Kis- és Nagytapolcsányból, Nyitrabányáról, a katolikus többségű Nagykérről és Berecsről rendszeresen látogatják a vasárnapi istentiszteletet. Ficzere Tamás nemcsak a nyitrai református híveket szeretné „megtalálni”, hanem a távolabb eső településeken, szórványban élő reformátusokat is. Mivel Nyitra egyetemi város, a gyülekezetnek pedig van egy kollégiuma, bibliaórák, előadások, ifjúsági alkalmak által az ott tanuló diákokat is bevonják a közösségi életbe. Ebben látta meg a fiatal lelkipásztor a legfőbb feladatát.

A gyülekezet ingatlanjai (templom, parókia, kollégium) felújításra szorulnak, s közülük a templom és környéke élvezett elsőbbséget. Szépen adakoztak a hívek a

A felújított nyitrai templom

felújítási munkálatokra, és erre a célra használták fel a bérbe adott ingatlanok utáni nyereséget is. 2009-ben a város vezetése 11 500 eurós támogatást szavazott meg a református egyházközség számára – anélkül, hogy azt kérte volna a gyülekezet. Mivel a kapott összeg felhasználását a hívekre bízták, ezért a presbitérium döntése alapján azt a templom belső terének a felújítására fordították: kijavították a templom falán tátongó repedéseket, és kifestették a belső teret. A következő évben már pályázatot nyújtottak be az önkormányzathoz a templom külső festésére. A városatyák ezúttal is nagylelkűek voltak a református közösséghez, hiszen nyolcezer eurós támogatást hagytak jóvá.

Nyitrán az istentisztelet liturgikus nyelve a magyar. Ha viszont jelen van az istentiszteleten a három-négy szlovák református közül valaki, akkor az igehirdetést szlovákul is elmondja a lelkész. (Az

énekeknel egyszerű a helyzet, mert azokat mindenki a maga anyanyelvén énekelheti.) Ebből nem csinál senki sem problémát – mondja a lelkipásztor, aki elárulja azt is, hogy mivel nem tudja, mikor lesznek szlovák hívek is a templomban, ezért minden egyes alkalommal az ő nyelvükön is elkészíti a prédikációját.

Az ifjúsági bibliaórák csak magyarul zajlanak, azokon rendszerint az egyetemisták vesznek részt, és eljárnak katolikus fiatalok is, mert más magyar nyelvű ifjúsági közösség nem nagyon van a városban. A gyülekezethez kevés gyermek tartozik, és szinte mindegyik más iskolába jár, így külön református hittan csoportot nem lehet kialakítani a számukra. A lelkipásztor ezért úgy próbálja bekapcsolni őket a gyülekezeti életbe, hogy karácsony- és húsvétváró alkalmakat szerveznek a számukra. Ilyenkor mindig van igéi üzenet is, valamint ünnepi verseket, énekeket tanítanak meg nekik. Nagy problémát jelent viszont, hogy a gyermekek többsége már nem tud magyarul.

A felnőttek számára nincs bibliaóra, mert azok a hívek, akik járhatnának, már idősök. Épp ezért gondolkodnak azon, hogy jó lenne beindítani a házi bibliaórákat. Terveik szerint bizonyos rendszerességgel mindig másvalakinél találkoznának, ahova a lelkipásztor szállítaná az érdeklődőket autóval. Egyelőre hárman-négyen jelezték, hogy részt vennének ezeken az alkalmakon.

Az istentiszteletek látogatottsága változó, mondja a lelkipásztor. Míg más gyülekezetekre az a jellemző, hogy a sátoros ünnepek idején jobban megtelnek a padok, Nyitrán ilyenkor inkább megcsappan a létszám. Ez azért van így, magyarázza a lelkipásztor, mert a gyülekezeti tagok többsége máshonnan származik, így az ünnepekkor hazautaznak. A legutóbbi szentesten viszont ötvennégyen voltak, amit nagyon szép számnak tart a lelkipásztor. Egy-egy vasárnapi alkalmon átlagosan 25-30-an vesznek részt. Nyáron, amikor a diákoknak vakáció van, a hívek pedig kirándulni mennek, sajnos kevesebben vannak a templomban.

A lelkipásztor szeretné, ha a jövőben is folytatódhatna az elkezdett munka Nyitrán mind az idősök, mind pedig a fiatalok között. Örülne, ha a gyülekezetet látogató diákok, miután befejezik tanulmányaikat, vinnének valamit magukkal, amit hasznosítani tudnának az otthoni gyülekezetben.

Iski Ibolya

A Dunaszerdahelyen január elején megnyílt Kontrasztkiállítás sok egyháztagnak látta, sokakat foglalkoztat. Ezért az általa felvetett témákat igyekszünk – a Szentírás fényében – feldolgozni s lapunkban hónapról hónapra megjeleníteni a rendkívül aktuális kérdésekkel kapcsolatos biblikus álláspontot. A kiállítás egyébként még június végéig megtekinthető a Smetana ligetben, az északi lakótelepen levő alapiskolában, hétfőtől szombatig, 9 és 17 óra között. (A szerkesztőség)

A társadalmi bűntények között egyre növekvő tendenciát mutatnak a társadalom alapsejtjében, a családban elkövetett erőszakos cselekmények, amit legtöbbször egy lelkiileg sérült, ám erősebb, dominánsabb házastárs vagy némi esetben akár egy növekvő gyermek követ el a gyengébb fél kárára.

Az elmúlt évben például Magyarországon több mint 10 000 esetben rendelték el nyomozást ilyen bűncselekmény következtében – áll a Szociális és Munkaügyi Minisztérium statisztikájában. Egy amerikai felmérés szerint pedig a családon belüli erőszakos esetek, melyek már egészségügyi problémákat is okoznak, évente a lakosság tíz százalékat érintik. Magyarországon is folyamatosan növekszik a vér szerinti hozzátartozók sérelmére elkövetett bűncselekmények száma: havonta két gyermeket, hetente egy nőt vernek agyon, naponta nyolc gyermeket súlyosan bántalmaznak. Évről évre nő a különféle

CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK

Társas lényként nem élhetünk állandó szeretethiányban

állami krízisközpontokba – jobb esetben keresztyén otthonokba – menekülők (főleg nők és gyermekek) száma. A kimutatások szerint azonban az áldozatok csaknem negyede visszakényszerül bántalmazójához, s közülük sokan újra menekülni lesznek kénytelenek. A „megoldások” pedig sokszor kimerülnek felületi, tüneti kezelésekből – miközben jelentős változás ritkán tapasztalható.

A Dunaszerdahelyen látható Kontrasztkiállítás témái közül kétségtelenül az egyik legborzalmasabb a családon belüli erőszak – azért is, mert sok esetben a békétlen egymás mellett élés miatt jelentkezhetnek a további „menekülési útvonalak”: a sztárok vagy ideológiák bálványozása, az alkoholizálásba/drogózásba menekülés, a szabados szexualitás, az ebből (is) következő abortusz vagy öngyilkosság...

A családon belüli erőszak fogalmkörébe éppúgy beletartozhat a súlyos testi sértés, a szexuális erőszak, a bántalmazás, mint a – sok esetben szabad szemmel, külsőleg nem látható – lelki terror számtalan formája: az életveszélyes fenyegetés, szidalmazás, az anyagi-gazdasági függőség, a vallási vagy lelkiismereti meggyőződés manipulálása, a vallási élet korlátozása vagy neveltségessé tétele. Ezek mindegyike képes mély lelki sebet ejteni az áldozaton. A Biblia fényében ráadásul világossá válik, hogy bár olykor csak az egyik fél szenved el szemmel látható bántalma-

zásokat, lelki értelemben az erőszakos cselekményt elkövető éppúgy áldozat, mint az, akin az erőszakot elkövetik.

A Biblia nem hiába védi a család egységét, a házasságot és ad megannyi kijelentést a házastársak és a szülő-gyermekek kapcsolatára nézve (pl.: *Ef* 5,21–6,4). Különösen nagy felelősségünk van ebben nekünk, Krisztust követőknek, akik a Szentírásból tudjuk, hogy a család Isten előtt nagy védettséget élvez. Pál apostol egyenesen azt írja, hogy: „*Ha pedig valaki övéiről és főként háza népéről nem gondoskodik, az megtagadja a hitet, és rosszabb a hitetlennél*” (*1Tim* 5,8). Mindezek ellenére a családon belüli erőszak sajnos több vallásos családot is érint, hiszen az Istenbe vetett hit, a keresztyén vallás gyakorlása önmagában még nem állítja helyre a bűneset következtében létrejött (Istennel és emberekkel szembeni) békétlenséget. Az eredendő bűn miatt tudatosítanunk kell, amit a Kis káté így fogalmaz meg: „...természet szerint hajlandó vagyok Istent és felebarátomat gyűlölni.”

A Biblia természetesen nem rejti el előlünk az erőszakot, hanem teljes valójában felfedi az ember Isten elleni lázadásából fakadó s az embertársakra is kiterjedő bűnös cselekményeket, s világosan ír azok következményeiről is. Beszél a féltékenységből fakadó első testvérgyilkosságról (Kain és Ábel), a megkülönböztető szülői szeretetről (Já-kób – József és testvérei), a testvéri haragról (Ézsau és Jákób, akik már anyjuk méhében is tusakodtak egymással), a szexuális erőszak bűnéről vagy a gyűlöletről (Dávid király fiának, Ammónnak a bűnéről, aki erőszakot követ el féltestvérén, Támáron, majd erősen meggyűlöli őt).

Mind a Szentírás, mind a lelkigondozások és a Kontrasztkiállítás is ugyanazt a célt hivatottak szolgálni: őszintén rávilágítanak a bajok gyökerére, leplezetlenül bemutatják az azokból fakadó gyötrelmeket, hogy mindezt elfogadva, Isten „gyökérkezelésében” részesülhessünk. Ebből az állapotból a Biblia szerint ugyanis csak a feltámadott és Szentlelke által ma is jelen levő Úr tudja megmenteni az embert. A tüneti kezeléssel ellentétben Ő az egyedüli, aki ké-

(Folytatás a 8. oldalon)

(Befejezés a 7. oldalról)

pes az érzéseinket a helyére tenni. „Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek. Az én lelke-
met adom belétek, és azt művelem veletek, hogy rendelkezéseim szerint éljétek, törvényeimet megtartsátok és teljesítsétek” (Ez 36,26–27). Isten szándéka az, hogy a család mindenfajta erőszaktól és zsarnoki kényszersztől mentes legyen. Isten éppúgy tiltja a testi erőszakot, mint a szóbeli bántalmazást (Ézs 58,4–6; Mt 5,22). S mivel Isten társas lényeknek alkotott bennünket, nem élhetünk állandó szeretethiányban.

Fontos tudatosítanunk, hogy a családon belüli erőszak ott fordul elő a legnagyobb mértékben, ahol az egyes emberek „szeretettankja” (Gary Chapman) külön-külön is üres. Ha a felnőttek „szeretettankjának” feltöltése ennyire fontos és hiánya ilyen hatásokat idéz elő, akkor el lehet képzelni, milyen égetően szükséges az gyermekeink esetében!

Említést kell tenni ugyanakkor a családon belüli erőszak egy másik formájáról is, amelynek „ütései” nem az ember testén, hanem a lelkén hagynak súlyos, sok esetben maradandónak tűnő nyomokat. Magam is szembesültem már olyan esettel, melyben a családon belüli erőszak a szavakkal történő, finoman adagolt bántásban vagy éppen a hetekig tartó szótlanágban merült ki ugyan, de ennek a „tetszhalott” állapotnak láthatóan súlyos következményeivel kellett együtt élnie a családnak, ami mindig újabb és újabb szeretetlenségeket szült. Egy házban, közös gyermekkel, ugyanakkor két vagy több (önmaguk részére lakattal elkülönített!) hűtőszekrényből étkeztek, a gyermekeket pedig gyakorlatilag teljesen más elvek mentén nevelték.

A csendes ölésnek számtalan formája létezik, és nem kímél sem nőt, sem gyermeket, de még olykor az erős fizikumú férfiakat sem. Lehet a külső szemlélő számára látszólag rendezett

CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK

Társas lényként nem élhetünk állandó szeretethiányban

családi viszonyok között is öngyilkosságba hajszolni valakit folytonos szeretetlenséggel, gyilkos szavakkal, indulatokkal. A Kontrasztkiállítás fokról fokra végigvezeti a látogatót mind a szóbeli (verbális), mind a lelki, testi, szexuális és gazdasági erőszak megnyilatkozásain, majd nyolc pontba foglalva felsorolja azokat az érveket is, amelyek miatt a bántalmazott fél sok esetben tovább is eltűri a bántalmazást. Ez a nyolc ok a következő: gyerekek, házastársi eskü, szerelem, szégyenérzet, büntudat, az önbecsülés hiánya, félelem, anyagi függőség.

Az erőszakos cselekményeknek kitett személyek gyakori tapasztalata, hogy a bírósági eljárások gyakran érthetetlenül hosszúak, hogy adódnak olyan illetékségi problémák, amelyek a bántal-

tó a Bibliával, akár a házastárs, akár a gyerekek, akár az idős szülők ellen irányul. A Bibliában az uralkodás, a vezető szerep nem zsarnoki önkényt jelent, hanem mindig többletfelelősséggel jár: a védelem és a gondos törődés kötelességét jelenti. A bibliai vezető, a család „feje” is szolgál, nem pedig kényszerít vagy kihasznál.

Isten Szentlelke valóságosan is ki tudja cserélni egy ember lelkületét. Erre is van számos jó példa. Aki a Szentlélekkel, nem pedig önmagával van tele, az úgy szereti a másikat, hogy az ő jólétére törekszik. „A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem háborodik fel, nem rója fel a rosszat” (1Kor 13,4–5).

mazónak kedveznek, hogy nem látni a gyerekek érdekének mindenekfelett való védelmét és hogy a szakember bíróság előtti véleménye olykor egyenértékű a bántalmazó mellett kardoskodó kocsmai haverokéval. Mindezek fényében úgy látom, a legjobb bírósági óvintézkedés vagy külső kezelés is csak időleges és felületi, tüneti kezelés, amennyiben a bibliai alapelvek figyelmen kívül maradnak.

Az, hogy ebben a kérdésben is bibliai kezelésre lenne szükség, számomra nem kérdéses. Hiszem, hogy Isten Lelke képes megváltoztatni egy volt bántalmazót és képes begyógyítani a bántalmazott sebeit is – mindazok életében, akik az ő erejéből élnek és napról napra az ő vezetése alá rendelik magukat.

Az erőszak, a bántalmazás minden formája ellentét a jézusi magatartással. A családon belüli erőszak semmilyen formája és mértéke nem igazolha-

A kiállítás tényleg nem finomít a valóságon, hanem könyörtelenül tárja a látogató elé, hogy – akár tudomásul veszi az ember, akár nem akar szembesülni vele – a bűn nagyon erős, és a bűn újabb bűnt szül. „Megbűntetem az atyák vétkeit a fiakban...” – hangzik a Tízparancsolat ismert igéje. Jézus Krisztus viszont azért jött, hogy az életünkben megtörje az átkot. Azért áldozta fel magát, hogy a bűn büntetését elhordozza a kereszten. Azért aki kész és hajlandó felismerni, hogy a tagjaiba rekesztett erőszakosságtól, büntől a saját erejéből nem képes szabadulni és tart a saját életében elkövetett bűnök vagy azok következményeinek gyermekei életébe való „átörökítésétől”, az kapaszkodjon bűnbánó szívvel Jézus Krisztus minden őszintén megvallott bűnt megbocsátó kegyelmébe! „Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerontsa” (1Jn 3,8).

Vámos Béla

Dédanyámnak hét gyereke volt. Nem voltak gazdagok, sokszor voltak híján még az élelemnek és a ruházatnak is.

Nagymamám hat gyereket nevelt. Ott sem volt jobb a helyzet.

Mi ötven voltunk testvérek, és nagyon jól tudom, hogy milyen az, amikor...

Én igazából négy gyereket szeretnék, de mások szemében a négy gyerek már „szociális eset”. Akkor lesz három. Így még mindig gazdag lehetek a gyermek-áldásban, és részesülök még állami segélyben is. Az élelmiszert és a ruházatot azonban senki sem téríti meg, és a legszebb kirándulólhelyek is főleg négy személyre kínálnak szállást. Mi meg, ugye – három gyerekkel – öttagú család lennénk.

Akkor tehát csak két gyereket akarok. De az egyik ismerősömnek is két gyereke van, és már négyszer kellett albérletet váltaniuk, mert a tulajdonos és a bérlőtársak kibírhatatlan zavarásnak tartották a két gyereket. Eldöntötték, hogy saját házat építenek. Bele is fogtak, de azóta mindenüket elviszi a két gyerek meg az építkezés. Nem telik még vajra sem, hogy valamit a kenyérre tudjanak kenni.

Így tehát megelégszem egy gyerekkel is. De nem hagyhatom felelőtlenül, hogy majd egykeként nőjön fel! A szülőkhöz való kötődés (különösen az anyához) túl nagy lenne. Ez számomra is olyan volna, mintha valaki hozzám lenne ra-

Hogyan jut egy fiatalasszony kutyához?

gasztva. Vajon lenne-e szabadságom? Egy gyerek mellett biztos nem... Nagymama sincs a közelben, aki a gyereket majd felnevelhetné...

A másik meg: gyereket hozni erre a világra – szinte már bűncselekmény! Gondolok itt a természet elpusztítására, amit egy újabb ember miatt meg kell tenni. Meg arra a méregre, amit az ételekben meg kell majd ennie, a balesetek miatt a sok halottra, erre a könyöklő, gonosz társadalomra, melyben mindenki csak a saját előnyeire gondol...

Különb is, amikor a céghez felvettek, egy terheséggvizsgálaton kellett átessenem, különben nem kaptam volna meg az állást. Most ez csalásnak tűnne, ha én... és lehet, hogy még az állásomat is elveszteném.

Igaza van a személyzetis főnöknek, aki azt mondta, hogy az okos, nyitott és modern nő azon dolgok felett áll, ami a

buták jogában áll. Sőt az igazgató is azt mondta egy üzemi összejövetelen, hogy nőkre van szüksége, akik nyomatékka bírnak a tervezésben, akik számára a munka növekvő önbizalmat ad. A barátom pedig elmagyarázta, hogy jogállamban élünk, melyben nincs szülési kényszer. A gyerekekre pedig csak mint az ipar jövődöbeli fogyasztóira van szükség. Egy professzor is kiszámította, hogy a gyerekről való lemondás a gyermek érdekében jó cselekedet. Gyerekek helyett – mondja a másik barátom – a pénzünk a fejletlen országokba kellene fektetni. Ez lenne igazán jó a mi gazdaságunknak, mert így nem kellene félni attól, hogy egy nap lenyelnek majd minket, ezért nem szabad kiengedni a kezünkől a hatalom gyepöljét.

Tudjátok mit: fűtülök a gyerekekre! Egyik kolléganőm múltkor mondta, hogy sterilizáltatta magát. Majd megkértem őt, hogy hol és mennyiért...

Aztán veszek magamnak egy kutyát, hogy ne legyek egyedül. Igen, ez lesz a jó megoldás. Gondok és megkötöttségek nélkül..., hiszen tudják, mire gondolok...

Willi Hoffsümmer
(Németből fordította: Csik György)

TÖBB MINT VERSENGÉS

A bibliaismereti versenyek áldásairól

Rengeteg tanulás, tesztírás, elemzés, gondolkodás, izgalom. Ha közeleg a bibliai verseny, mindig ezek a szavak jellemzik az életem.

Alapiskolás voltam, mikor először vettem részt ilyen versenyen. Az első előkészítőn, mikor kezünkbe adták a megtanulandó szöveget, rendre elszörynyedtem a sok oldal láttán. De minden felkészítő után közelebb került hozzám a történet. Talán azért is, mert nemcsak elolvastuk, hanem megismertük a történelmi és társadalmi háttérét is (amelyet a gimnáziumi tanulmányaim során sokszor felhasználhattam). A szöveg megértése után jött a nehezebb feladat: meg kellett tanulni. Jó pár órát töltöttem lapok fölött görnyedve. A felkészülésekkor kapott tesztek írása közben pedig mindig azt éreztem, nem tudom eléggé.

A verseny napján nagyon izgultunk, de az úton mindig ifis énekeket énekel-

tünk egészen addig, míg oda nem értünk Jókára vagy Martosra. Mindenhol nagyon nagy szeretettel fogadtak minket; bár rengetegen voltunk, a hangulat mindig családias volt. A verseny lefolyása alatt sok új embert ismertünk meg, az eredményhirdetések előtt pedig énekelünk. Ezeket a dalokat aztán minden itthoni ifis alkalmunkon átismételtük. Amikor pedig eljött a várva várt pillanat, nagy örömmel fogadtuk az elért eredményünket.

Aztán kilencedikesként szomorúan jöttünk el a versenyről, mert azt gondoltuk, többé már nem versenyezhetünk. Ám megnyugtattak, hogy van a középiskolások számára is verseny, amit Jókán rendeznek meg évről évre. Most már kicsit bonyolultabban zajlik a felkészülésünk, hiszen mindenki másfelé jár iskolába, nehéz megtalálni a mindenkinek megfelelő időpontot.

Erre a versenyre már pénteken el szoktunk menni, és a legtöbbször még ezt az estét is kihasználjuk a készülésre, de itt már kicsit lazábban „tanulunk”, majd az estét áhítattal zárjuk. Bár már lassan felnőttek számítunk, az eredménynek – akármilyen legyen is az –, még mindig úgy örülünk, mint annak idején, mikor először voltunk ilyen versenyen.

Akkora lelki erőt kapok minden ilyen alkalmon, hogy hetekig emlegetem, az ott énekelt dalokat dúdolgatom. Úgy gondolom, a verseny nem a nyereményről, hanem a versenyig megtett útról, az azon idő alatt szerzett tudásról szól. Nemcsak az évszámok, a nevek megtanulása a fontos – az adott szöveg értelmezése közelebb visz minket Istenhez. A versenyek arra tanítanak, hogy forgassuk a Bibliát, értelmezzük a benne található szövegeket, próbáljuk azokat a saját életünkre levetíteni. Sokat segítenek abban, hogy megtanuljuk, hogyan legyünk méltó és aktív tagjai gyülekezetünknek.

Bógyi Csilla

Az légy, aki vagy!

Érezd jól magad... Ahhoz, viszont, hogy jól érezhessük magunkat a bőrünkben, azzá kell lennünk, akik vagyunk. Akivé teremtettünk: hiszen (és hiszem), mindannyian egyedieké és Isten képmására vagyunk teremtve.

A probléma ott kezdődik, hogyha erről elfeledkezünk, vagy ha erről nem veszünk tudomást, nem ezt hisszük. Ha valami magunk szerinti megoldást keresünk, ha önértékelésünk csorbát szenved, ha önképünket valami vagy valaki máshoz viszonyítjuk.

De a valaki más, az MÁSI! Az nem mi vagyunk! Ha abban kezdünk el hinni, amit vagy akit a Facebookon a legtöbben lájcolnak, és ha az lesz számunkra az igazság, amit esetleg egy sikertelen dolgozat, egy visszatartás után gondolunk magunkról, akkor kudarcos útra léptünk...

Gondolj arra, hogy egyedi vagy, hogy Istennek terve van veled: „*A laktalan testemet már látták szemeid, könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál*” (Zsolt 139,16a). Isten személyre szóló tervet készített számodra. Az légy, aki vagy! – tanácsolja a rockzenész. Ezt én így folytatnám: kérd Istent, segítsen meg látni önmagadat olyannak, amilyen né ő teremtett; olyannak, amilyen valójában vagy!

Bízhatunk abban, hogy nemcsak Jeremiásnak mondta Isten: „*Mielőtt*

az anyaméhben megformáltalak, már ismertelek...” (Jer 1,5a). Az alkotó tudja, hogy az alkotást milyennek formálta. Kezddél dolgozni azon, hogy megtudd, mi a terve Istennek a te életeddel! Egyedi vagy, csak ezt hidd is el! Isten megáldja azokat, akik rá hagyatkoznak és figyelnek rá; gondot visel róluk. Kell-e annál több, mint ha elmondhatom: a mindenható Isten a támogatója és őrzője életednek?!

*

Ha esetleg keresed és kutatod, hogy mi a te utad, mit tegyél ahhoz, hogy megtaláld önmagad, akkor fontos, hogy a keresést jó helyen végezd. Lehetőségekből van bőven!

Bizonyára a nagyszerűbbek közül való lesz – reménység szerint – a nyári Élesztő is (augusztus 1. és 5. között, Kovácspatakon), ahol – elcsendesedve vagy épp hangosan, visszavonulva vagy társaságban, kezdőként vagy haladóként – keresheted az utadat.

A te sajátodat! Mert az megvan, csak vár rád. S ha rátalálsz, akkor az lehetsz, aki valójában vagy. És ebből máris következik, hogy akkor (de csak akkor!) igazán jól fogod magad érezni. Úgyhogy: kalandra fel!

Kis Lucia

Augusztus elején ismét Élesztő

A Fial Reformátusok szövetsége két év után újra megszervezi a Felvidék legnagyobb református ifjúsági találkozóját, az Élesztőt.

Az ötnapos tábor a tizenhat év feletti korosztályt kívánja megszólítani, felekezetre való tekintet nélkül.

Témája az útkeresés lesz.

Hisszük, hogy jó alkalom lesz ez azoknak, akik megújulásra, töltökezésre, egy befogadó közösségre vágnak; mindazoknak, akik bátrak útra kelni, hogy találkozhassanak az élet Urával, Jézus Krisztussal.

A programok közt szerepelnek tartalmas előadások, áhítatok, dicsőítés, sportolási lehetőség, kézműveskedés, imasátor, evangelizáció, zenei alkalmak, koncertek stb.

Néhány fontos tudnivaló:

Helyszín: **Kovácspatak**

Időpont: **2012. augusztus 1-5.**

Korosztály: 16-99 év

További információkat az alábbi elérhetőségeken lehet szerezni:

web: www.elesztosk

e-mail: elesztos.friesz@gmail.com

telefon: 0907/454 405, 0907/444 344

A regisztrációt a honlapon lehet megtenni (minél később jelentkezik valaki, annál magasabb részvételi díjat fizet).

Örömmel fogadunk bármilyen ötletet, felajánlást, felmerülő gondolatot, és kérjük, hogy ki-ki hordozza imádságban az alkalmat.

Az Élesztő szervezői nevében:

Süll Tamás

Mécs László

VERNI KEZDEM AZ ARANY-HIDAT

– részlet –

Arany-hidat verek hitből, reményből, szeretetből.

Az elmúlás erecskéi, csermelyei, folyói felett,

tavaszok, eszmék, filozófiák felett,

emberek, Nap, Hold, csillagrendszerek felett,

az elmúlás tengere felett,

arany-hidat verek Ahhoz,

aki nem jött és nem megy,

aki nem volt és nem lesz,

aki Van!

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 26. ülésén, amelyre 2012. március 31-én Rimaszombatban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Megítélte a lelkészjelölti jogállást Peter Korpa elsőéves prágai teológusnak, aki a Zahari Református Egyházközség tagja.

– Megbízta Molnár Árpád zsinati tanácsost, hogy jogásszal konzultálva 2012. május 5-re készítse el egy cigánymissziós nonprofit szervezet alapszabályának és alapító okiratának a tervezetét.

– Géresi Róbert püspökhelyettes 2012. február 20-án kelt felterjesztése nyomán az egyházunk gazdálkodásáról szóló törvénytervezet kidolgozására létrehoz egy bizottságot, melynek tagjai: Géresi Róbert püspökhelyettes, Porubán Ferenc főgondnokhelyettes, Nagy Ákos Róbert esperes és Molnár Sándor zsinati főtanácsos.

– Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese azon indítványát, amely a Szlovákiai Református Keresztyén Egyháznak a Magyar Református Egyházhoz való jobb csatlakozási formájának keresésére irányul, a jogi bizottság elé terjeszti.

– Hozzájárult ahhoz, hogy az Abaújszinei Református Egyházközség a Nemzeti Autópálya Társaságnak eladjon a tulajdonában levő 622/93-as parcellából 404 négyzetmétert, a 622/97-es parcellából 2913 négyzetmétert, a 622/219-es parcellából 38 négyzetmétert, a 622/163-as parcellából 264 négyzetmétert és a 622/167-es parcellából 2402 négyzetmétert. Az eladás jóváhagyásának feltétele, hogy a vételár adózás utáni összegét az egyházközség ingatlanvásárlásra fordítja.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Migléci Református Egyházközség a Nemzeti Autópálya Társaságnak eladjon a tulajdonában levő 1295/286-os parcellából 3183 négyzetmétert, az 1295/289-es parcellából 2906 négyzetmétert és az 1295/308-as parcellából 629 négyzetmétert. Az eladás jóváhagyásának feltétele, hogy a vételár adózás utáni összegét az egyházközség ingatlanvásárlásra fordítja.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Rostei Református Egyházközség elcserélje a tulajdonában levő 1527-es és 1531/101-es parcellaszámú ingatlanát (32 453

A ZSINATI TANÁCS 26. ÜLÉSÉRŐL

négyzetméter) az EDEMI Kft. tulajdonában levő, azonos értékű, 130 345 négyzetméter nagyságú földterületre.

– A Zsinat a ZS-20/2011-es számú határozatával létrehozott egy független eseti bizottságot, amely felméri a nyelvhasználat állapotát és a nyelvhasználattal kapcsolatos igényeket egyházunkban, hogy Isten igéjének hirdetésében és a misszió végzésében ne legyenek nyelvi akadályok. Az egyes egyházmegyék a következő személyeket delegálták a bizottságba: A. Kis Béla, Erdélyi Pál, Tóth Zoltán, Pósa Zoltán, Parti Tibor, Demes Tibor, Kraus Viktor és Juraj Brecko. Mivel a Nagymihályi Református Egyházmegye nem küldött senkit a bizottságba, a Zsinati Tanács – fegyelmi kérdésnek tekintve a Zsinat határozatának be nem tartását – figyelmeztetésben részesíti a Nagymihályi Református Egyházmegye elnökségét, és felszólítja, hogy tegyen eleget a ZS-20/2011-es számú határozatnak.

A Zsinati Tanács 2012. április 30-ig összehívja a Zsinat ZS-20/2011-es számú határozata alapján létrehozott bizottságot.

– 2012. április 15-től fél munkakörben gyülekezeti lelkészként alkalmazza Rákos Loránt lelkipásztort a Naprágyi Református Egyházközségben.

– Tudomásul vette a 2011-es év egyházi statisztikáját (az adatok már megjelentek a Kálvinista Szemlében), akárcsak a 2011. évi népszámlálás eddig nyilvánosságra hozott adatait (a lakosság 1,83 százaléka vallotta magát reformátusnak, a reformátusok száma: 98 797, miközben viszonylag sok ember esetében nem tudták megállapítani a vallási hovatartozást). A Zsinati Tanács keresi a lehetőséget arra nézve, hogyan lehet a statisztikai adatokból további következtetéseket levonni, amelyek segítenének a hiányosságok feltárásában.

– Leányegyházközséggé nyilvánítja az oroszokai szórványgyülekezetet. A Barsi Református Egyházmegye elnöksége felelős azért, hogy az Oroszokai Református Egyházközség 2012. július 31-ig válassza meg tisztségviselőit, és tegye meg a jogalanyiság megszerzéséhez szükséges lépéseket.

– Jóváhagyta, hogy a Zalabai Református Egyházközség 2012. május 1-jei hatállyal az Ipolypásztói Református Egyházközség leányegyházközségévé váljon (előtte Kisölvédhez tartozott).

– Rákos Loránt zsinati tanácsos 2012. március 5-én kelt felterjesztésében a Zsinat jogi bizottsága nevében jóváhagyásra a Zsinati Tanács elé terjesztette a 4/2011-es számú törvény kommentárját (a kommentárnak részét képezi a társulásiszerződés-minta is). A Zsinati Tanács a 4/2011-es számú törvénynek a jogi bizottság által elkészített kommentárját segédanyagként továbbítja az esperesi hivataloknak.

– A Felsőlánci Református Egyházközség presbitériuma nem kíván élni a lelkésmeghívás jogával, s egyben tisztelettel kérte a megüresedett lelkészi állásba lelkész házaspár kijelölését, illetve áthelyezését. A Zsinati Tanács 2012. július 1-jei hatállyal Kása Melinda felsőlánci beosztott lelkipásztort áthelyezi a Nagygyéresi Református Egyházközségbe helyettes lelkipásztornak, és szintén 2012. július 1-jei hatállyal Nagy Gábor nagygyéresi helyettes lelkészt áthelyezi a Felsőlánci Református Egyházközségbe helyettes lelkésznek, Nagy Gáborné Komáromi Zsuzsanna nagygyéresi beosztott lelkészt pedig beosztott lelkésznek a Felsőlánci Református Egyházközségbe.

– Tudomásul vette a Református Egyházak Világközösségének a szlovák állampolgárság megvonása tárgyában kelt nyilatkozatát, akárcsak az Európai Egyházak Közössége ugyanebben az ügyben kelt támogató állásfoglalását.

– Básti Péter, az Egyetemes Választási Bizottság elnöke 2012. március 15-én kelt levelében tájékoztatta a Zsinati Tanács tagjait, hogy a 3/2007-es számú választási törvény nem rendelkezik az Egyetemes Választási Bizottság működési költségeinek fedezéséről. A Zsinati Tanács úgy határozott, hogy az Egyetemes Választási Bizottság működésével járó hivatali költségeket az Egyetemes Egyház fedezi. Az általános tisztújítás, valamint egyetemes egyházi rendkívüli választás keretében az Egyetemes Választási Bizottság tagjainak útiköltségét az Egyetemes Egyház téríti. Egyházmegyei rendkívüli választás keretében a kijelölt időszaki tanács tagjainak útiköltségét az érintett egyházmegye téríti.

– Ajánlja, hogy a börtönmissziósok idej európai konferenciájára a regisztrációs díjat a Közalap egyházépítő keretéből a börtönmisszióra kért támogatásból térítsék Antala Éva számára.

(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

– Leányegyházközsséggé nyilvánítja a zétényi szórványgyülekezetet. A Zemp-léni Református Egyházmegye elnöksége felelős azért, hogy a Zétényi Református Egyházköztség 2012. július 31-ig válassza meg tisztségviselőit, és tegye meg a jogalanyiság megszerzéséhez szükséges lépéseket.

– Marek Kačkoš, a Re-Mi-Dia nonprofit szervezet igazgatója 2012. március 26-án kelt levelében az igazgatótanács 6/1/2012-es számú határozata nyomán kimutatta, hogy a szlovák énekeskönyv már 6968,21 euró hasznot hozott, és javasolta, hogy egyházunk elnöksége engedélyezze, hogy a Re-Mi-Dia a maradék énekeskönyveket jutányos áron adhassa el, és a befolyt összegből saját sajtóalapot hozhasson létre. A Zsinati Tanács megállapítja, hogy a szlovák énekeskönyv kiadási költségei 15 477 euró összeggel haladják meg az eladásból származó eddigi bevételt, és megbízza Molnár Sándor zsinati főtaná-

A ZSINATI TANÁCS 26. ÜLÉSÉRŐL

csost, válaszolja meg a Re-Mi-Dia kérését.

– Tudomásul vette, hogy Bognár Judit nagymegyeri beosztott lelkész anyasági szabadsága után 2012. április 6-án újra szolgálatba lép.

– Megbízta Marián Hamari püspök-helyettest, hogy másodmagával képviselje egyházunkat 2012. április 24-én a Szlovák Bibliatársulat közgyűlésén.

– Tudomásul vette, hogy Nagy Ákos Róbert, a Gömöri Református Egyházmegye esperese 2012. április 1-jei hatállyal a Beretkei Református Egyházköztség helyettes lelkészévé Szaszák Malvin gömörhorkai helyettes lelképásztort jelölt ki.

– Felkéri az egyházmegyék közgyűléseit, hogy minden egyházmegye delegáljon három presbitert, akik részt venneek egyházunk magyar, illetve szlovák presbiteri szövetségének alakuló ülésén.

– A Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa 2012. évi tagdíját (2480 euró) április végéig befizeti, az Egyházak Világtanácsa tagdíjának befizetéséről később dönt, míg a Református Egyházak Világközössége tagsági díját a Reformierter Bundon keresztül próbálja befizetni.

– A Generális Konvent elnöksége felajánlotta, hogy A heidelbergi kátét – első kiadása 450. évfordulója alkalmából – kiadná magyar és szlovák nyelven is. Az esperes-gondnoki értekezleten szó volt arról, hogy A második helvét hitvallást is bele kellene dolgozni, amit Ján Janovčík lefordított. Marián Hamari szerint a szlovák lelkészek már dolgoznak egy teljesen új fordításon, ezért valószínűleg nem tartanak igényt a felajánlásra. A Zsinati Tanács A heidelbergi káté és A második helvét hitvallás szlovák nyelvű kiadásának kérdését a két szlovák egyházmegye reagálásáig elnapolja.

A MÁRCIUSI ESPERES–GONDNOKI ÉRTEKEZLETRŐL

2012. március 9-én a 9. esperes-gondnoki értekezletre gyűltek egybe egyházmegyéink elnökei Rimaszombatban. Fazekas László püspök szeretettel köszöntötte a megjelenteket, majd Juraj Brecko, az ondava-hernádi egyházmegye esperese szlovák, Szabó András, a pozsonyi egyházmegye esperese pedig magyar nyelven tartott áhítatot.

Az esperesek röviden beszámoltak az egyes egyházmegyék életének aktuális eseményeiről: az egyházlátogatások lefolyásáról, a személyi kérdésekről, a különféle versenyekről, felújításokról, evangelizációkról.

Bővebben esett szó a szlovák egyházmegyék életéről, főképpen az ott keletkezett nemzetiségi feszültség miatt: bár a kérdés az ondava-hernádi egyházmegyében csak egyetlen egyházlátogatás során került elő, ennek ellenére – vélte Ján Janovčík egyházmegyei gondnok – a feszültség itt van az egyházunkban. A kérdés kapcsán ki-ki elmondhatta, hogyan látja a kialakult helyzetet.

A lelképásztorok munkafegyelme és szabadságolása kapcsán elhangzott, hogy az esperesek biztassák a lelkészeket a szabadság év közbeni kimerítésére. Kellemetlen és etikátlan, ha valaki

elhagyja a munkahelyét, miközben nem vesz ki szabadságot; ezért hassanak oda, hogy az egyházmegyékben a szabadságolások és a munkafegyelem rendesen működjön.

A Zsinati Elnökség ülésén megállapodás született, hogy a püspök a jelentését a zsinati ülésen nem fogja teljes egészében felolvasni; írásban mindenki előre megkapja, és csak egy része kerül felolvasásra. Az egyházmegyék életéről szóló jelentés hatékonysága érdekében kidolgozásra került egy séma, amely alapján az esperesek maximum két oldalon adnának számot az egyház életéről. (Az espereseknek április 25-ig kell a minta alapján – maximum két oldalon – elkészíteniük jelentésüket az egyházmegyék életéről.)

A heidelbergi káté első kiadásának 2013-ban lesz a 450. évfordulója, ezért jó lenne, ha egyházunk is készülne rá valamilyen ünnepséggel. Fazekas László püspök arról tájékoztatót, hogy folyamatban van az új, korszerű fordítása; miközben a Generális Konvent vállalta, hogy szlovák nyelven is kiadná új fordítását.

Az Uwe-Martin Schmidt lelképásztor által megkezdett cigánymisszió folytatásához és fejlesztéséhez mindenképpen szükséges lenne egy szervezeti struktúra kialakítására. A tavalyi Kirchentag per-

selypénze épp a romániai és szlovákiai cigánymissziós tevékenységre lett meghirdetve, és meg is érkezett. Nagy Ákos Róbert esperes felajánlotta a gömöri régiót, mivel ott minden feltétel adott a cigánymisszió beindítására.

Fekete Vince főgondnok a presbiteri szövetség megalakulását sürgetve arról informált, hogy már felettébb időszerű összejönniük azoknak, akik dolgozni szeretnének a presbiteri szövetségben. Minden egyházmegyének legyenek hivatalos küldöttei, akik megválasztanak az elnökséget és döntenének majd arról, hogy milyen formában jegyeztetnék be a szervezetet. Ezért 2012. június 30-ig minden egyházmegye válasszon három küldöttet a presbiteri szövetség alakuló ülésére.

Végül Fekete Vince főgondnok újra megnyitotta a személyi adatok védelméről szóló kérdéskört, Molnár Árpád zsinati tanácsos beszámolt a Reménység Fesztiválról, ami június elején Budapesten lesz; Szabó Annamária, a Diakóniai Központ igazgatója pedig kérte az espereseket, hogy a diakóniai kérdőívet töltsék ki a lelkészekkel.

Az értekezlet Nagy Ákos Róbert esperes és Mária Meňkyová esperes imádságával és Fazekas László püspök áldásával ért véget.

Hálaadás és öröm Érsekújvárott ÖSSZEFOGÁS MÚLTBAN ÉS JELENBEN

Hálaadó istentiszteletre gyűlt egybe az érsekújvári református gyülekezet 2012. március 4-én a megújított templomában. A hálaadás örömeiben osztoztak a meghívott vendégek, a város más felekezetű keresztyén hívei, a komáromi egyházmegye gyülekezeteinek lelkipásztorai és gondnokai; jelen volt Egyetemes Egyházunk főgondnoka, **Fekete Vince**, valamint **Gál Sándor** egyházmegyei gondnok is.

Igeolvasással, imádsággal **Dobai Sándor** esperes szolgált, majd **Fazekas László** püspök hirdette Isten ígését. Az

istentisztelet vezérigéje a „*Mindeddig megsegített minket az Úr!*” (1Sám 7, 12b) volt. Ezt emelte ki **Nátek Sándor**, a gyülekezet lelkipásztora is a felújítási munkákról szóló beszámolójában. **Szabóné Nátek Katalin** szólt a templom beszédes múltjáról, az összefogás erejéről, melyet a háborúban lebombázott (alig három évvel korábban felszentelt) templom újjáépítésekor is megtapasztalt ez a gyülekezet. A padokon elhelyezett réztábláskák emlékeztetnek az áldozatot vállaló családokra, illetve gyülekezetekre. A mostani felújítás – amely magá-

Az érsekújvári református templom

ba foglalta a villanyvezeték cseréjét, a fűtés korszerűsítését, a templombelső festését, a tető felújítását, illetve a padokra új párnák készültek – is azt bizonyítja, hogy Érsekújvárott ma is áldozatvállaló népe él Istennek.

Az ünnepi istentiszteleten ifjú testvéreink egy-egy szavallattal, illetve énekszámmal szolgáltak. Énekelt a gyülekezet kórusa és a gyermekkórus is. Istentiszteletünket nemzeti imánk eléneklésével zártuk, majd fehér asztalnál láttuk vendégül a meghívottakat. Mindezt Istené a dicsőség, segítő és megtartó erejével továbbra is maradjon velünk!

Nátek Sándorné

Simonyi község a Rima partján fekszik, református gyülekezete a Gömöri Református Egyházmegyehez tartozik. Kis közösségről van szó, 106 lelket számlál, ám a számok sokszor nem a valóságot tükrözik.

A valóság az, hogy ebben a községben egy hitében erős, magyar nemzetudatában szilárd gyülekezet él. S nem csak él, de álmodni is mer. A református egyház a restitúció által – Istennek hála! – jó állapotban kapta vissza az egykori iskola épületét. Ez az épület képezi az alapját a tervnek: ha az épület a Beneš-dekrétumok előtt Istent és az egyházat szolgálta, álljon ismét vissza a szolgálatba – missziós központként. A tervek szerint a központ szállás- és táborhelyül, sporttevékenységek, konferenciák és továbbképzések lebonyolítására szolgál.

Az álmot megálmodtuk, a tervek készen, és az Úr csodálatosan megáldotta

Jótekonysági bál Simonyiban a régi iskola átépítésére KIS GYÜLEKEZET – NAGY ÁLMOKKAL

ezt a gondolatot, hiszen sok jóakarató, segítőkész embert adott. De ugyanakkor minden kezdet, minden elindulás nehéz, hiszen – mint oly sok gömöri település és gyülekezet esetében – itt is nagyok az anyagi gondok.

Első lépésben a közösség így egy jótekonysági egyházi bál megrendezésére kerített sort. A támogatóknak köszönhetően rengeteg tombola kihúzására került sor, mely csak fokozta az egyébként is csodálatos hangulatot. Külön köszönjük Antal Angelika, Szőke Eleonóra, Szőke Zsuzsa, Szőke Péter, Bőd Rozália, Gál István, ifj. Boján Árpád, Bató Ágnes és Molnár Ágnes önzetlen segítségét, amit a bál megrendezésénél nyújtottak, illetve mindenkinek, aki bármivel is hozzájárult a rendezvény megszervezéséhez és lebonyolításához. A bál után örömmel vettük tudomásul, hogy a befolyt

összegeből a megálmodott missziós központ udvarán őszig felépíthetünk egy játszóteret.

A további építkezéshez ugyanakkor a gyülekezetnek az önerőből előteremtett anyagi forrásain kívül további támogatásra lesz majd szüksége, melyhez ezúton is kérjük minden jóakarató ember segítségét. A gyülekezet – az anyagi támogatáson túl – szeretettel és tisztelettel elfogad építkezési anyagot, és természetesen köszönjük, ha a segíteni szándékozók imádságaikban is megemlékeznek rólunk! Kérjük, amennyiben módjukban áll, támogassanak bennünket, hogy a közös nagy álom valóra válhasson, és az épület újra Isten és a gyülekezetek szolgálatába állhasson, hiszen álmodni csak akkor érdemes, ha meg is valósítjuk!

Gál László

Vígtelek és Szalóc közös alkalmai HÁROM ÍGÉRETES ÉLETJEL

A Szalóci Református Egyházközség vígteleki leányegyház-községében az utolsó években az elhalálozások miatt kezdett csökkenni az egyháztagok száma. Hozzá kell tennem, hogy nagyon kis közösségről van szó, hiszen az összlakosság száma kilencven körül mozog, az egyháztagoké pedig negyven körüli. Még elszomorítóbb a kép, ha az aktív templomlátogatók számát nézzük, ami átlagosan hét főt jelent – azok is hatvan éven felüliek...

Ezért éreztünk kis elégtételt, amikor március 4-én a **Nyéky Miklós** beosztott lelkész által felkészített és a presbitériumunk által támogatott négy fiatal (két nő, két férfi) konfirmációs fogadalmát visszhangozták az 1785-ben épült templom falai. A jeles alkalomhoz első úrvacsoravételük és még két keresztelés is kapcsolódott (a templomunk ezen a napon zsúfolásig megtelt).

A konfirmáló felnőttek és Nyéky Miklós lelkipásztor

A következő jelentős egyházi alkalom március 8-a és 10-e közt zajlott. A háromnapos evangelizáció bizonyította, hogy az emberek vágnak a kegyelemre: a környékbeli reformátusokon kívül evangélikus és katolikus hittestvérek is részt vettek az igehirdetéseken. Az ígét mind a három nap **Berkesi Gábor**, a Buda-

A Bósi Református Leányegyházközség szervezésében március 18-án megtartott régióifin *Az együttjárástól a házasságig vagy az együttélésig* címmel Szarka Miklós pasztorálpszichológus, a Magyarországi Református Egyház Házasság- és Családsegítő Szolgálat vezetője tartott előadást. A téma a a dunaszerdahelyi Kontrasztkiállításra kapcsolódott, s a mintegy 30-35 jelenlevő élvezettel hallgatta a tapasztalt lelkigondozót, akivel volt lehetőség beszélgetni is az elhangzottakról.

Oros Csaba

A Vígtelekén megrendezett evangelizáció résztvevői

pest-Pozsonyi úti gyülekezet lelkipásztorja hirdette, aki a Biblia alapján a mai ember megkérdőjelezhető életstílusának visszahatásait próbálta lefesteni a hitélettel kapcsolatban. Kifejezetten meghitt hangulatot biztosítottak ehhez a lelkészeink által zenei kísérettel előadott egyházi énekek, amelyeket velük együtt énekelt a jelen levő, körülbelül száz hittestvér is. Külön örömet jelentett számunkra a gömöri lelkészek zenekarának a szolgálata.

A lelki táplálék után jólesett a szeretetvendégség nyújtotta testi táplálék. A meghittséget azonban szomorúságra változtatta a krasznahorkai vártűz híre. Elénekeltek a *Krasznahorka büszke vára* című dalt, bízva abban, hogy jószívű adakozással sokan járulunk majd hozzá a leégett tetőszerkezet és történelmi ereklyéink felújításához.

A harmadik figyelemreméltó közös esemény az 1848-as forradalomra való megemlékezés volt, amit március 18-án tartottunk a szalóci templomkertben. Egy meghitt program keretében megkoszorúztuk az ott álló kopjafát, és a templomi istentiszteleten is megemlékeztünk hős vértanúinkról. Lelkészünk igehirdetésében kitért az égő csipkebokorra, jelenkori aktualitására. Isten ma is figyelmezteti az embereket, ha nem veszik figyelembe a Biblia szavait és elfordulnak családjuktól, hazájuktól, gyökereiktől, hitűktől a földi javak miatt. Példának említette, hogy amikor pár évtizede a szilicei templomtoronyba belecsapott a villám, s attól kigyulladt, az eset sok sziliceiben felébresztette a hit szunnyadozó paraszát. A krasznahorkai vártűz kapcsán pedig elmondta, hogy hitünk szerint véletlenek nincsenek. Figyelmeztetés ez talán azon magyar testvérek számára, akik a népszámlálási adatok szerint nem vallották sem magyarnak, sem reformátusnak magukat, földi boldogulásuk miatt mérlegre tették magyarságukat, hitüket, hovatartozásukat...

Bokros Gyula vígteleki gondnok és Jánó Géza szalóci presbiter koszorúznak

Tüzet ébreszteni a szívekben – fejeztük ki mi, szalóci és vígteleki magyar reformátusok egy szimbolikus aktsal: miközben a Szalóka éneklőcsoporthoz a *Krasznahorka büszke vára* című dalt énekelte, az úrasztalon égő gyertyáról minden jelenlévő meggyújtott egy gyertyát, azt elhelyezte az úrasztalán, majd közösen énekeltek ezt a „felvidéki himnuszot”. Az istentiszteletet és a szabadságharcra való megemlékezést nemzeti imádságunk elnéklésével zártuk.

Bokros Gyula

Március idusán ünnepelt a Vály-völgy Szabadságharcosok emlékezete

Méltóképpen ünnepeltük a magyar forradalom 164. évfordulóját a Vály-völgyben: az alsókálosai református templom hangja hálaadó istentiszteletre hívogatta a völgy lakosságát.

Az istentisztelet a 90. zsoltár elénekklésével kezdődött, majd **Szarvas László** helybeli lelkész hirdette Isten igéjét. A hálaadás után a községháza előtt lévő kopjafánál folytatódott az ünnepség: a Szózat elénekklésével kedveskedett a Vály-völgy énekkara, amit **Szarvas Erzsébet** felsővályi lelkész vezényelt; **Varga Barbara** éneke után pedig a koszorúzás következett.

Az ünnepség Felsővályban folytatódott, ahol az ősi templomkert ajtaja kitárva várta az emlékezni vágyókat. A kopjafa köré gyűltünk, ahol a Szózat éneklésével kezdődött a megemlékezés.

Erdélyi Géza nyugalmazott püspök ünnepi beszéde közben

Gyermekeink ékes szavalata után az ünnepi beszédet **Erdélyi Géza** nyugalmazott püspök tartotta, ami nagy megtiszteltetés volt számunkra. Aztán a Vály-völgy énekkara katonadalokat énekelt, majd következett a koszorúzás.

A megemlékezés a Himnusz elénekklésével fejeződött be, amit szeretetvendégség követett. Minden jótéteményért Istennek legyen hála!

Miklós Zoltánné

2012. március 17-én búcsúztunk a kisóvári temető kertjében id. Kiss Gyulától, a kisóvári gyülekezet gondnokától, aki hetvenkilenc évesen, március 12-én indult az örök-kévalóságba. A végtisztességre összesereglett nagyszámú gyülekezet Kuczy Lajosnak a 2Tim 4,7-8a alapján elmondott temetési igehirdetését hallgatva emlékezett a gondnokára és vigasztalódott.

A feleség, Szilvás Lili, akivel ötvennégy évig éltek szeretetteljes házassági kötelékben, megélve házassági esküjük minden szavát, nem maradt teljesen magára a bánatával, gyászával. Szerető fiuk végig ott volt édesapjával a betegségben, s amit emberileg meg tudott tenni, meg is tette, s ugyanígy özvegyen maradt édesanyját sem

Id. KISS GYULA (1933–2012)

hagyja magára. Vele lesz a gyászban, a nehéz napokban, ahogyan családjá is.

És a bánatban osztozik a családdal a gyülekezet is. Id. Kiss Gyula negyven évig volt e maroknyi gyülekezet előjárója. Szolgálati ideje alatt háromszor volt nagyobb templomjavítás. Sem akkor, sem más gyülekezeti gondban és problémában nem ismert lehetetlent, mindig mindent meg tudott oldani, valóban vállán hordozta gyülekezetét. A közösségnek nagy veszteség az ő földi létből való távozása, hiszen a gyülekezet hattagú volt, most már csak öten maradtak. S ha valaki azt

Ipolypásztón a forradalomra emlékeztek MÉLTÓ VOLT AZ ÜNNEPLÉS

Március 18-án mintegy negyven személy részvételével zajlott az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc kitörése 164. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi megemlékezés Ipolypásztón, melyet az MKP helyi szervezete, az önkormányzat és a református egyházközség szervezett.

A temetőkertben Kovács Sebestyén József néhai ipolypásztói lelkész sírjánál **Szücs Júlia**, az MKP helyi szervezetének elnöke nyitotta meg a megemlékezést, majd a 90. zsoltár elénekklését követően a Szózat hangzott el. A legkisebbek részéről két Kossuthnótát hallgathattak meg az összegyűlték **Riedly Miklós** előadásában, a Rákóczi Szövetség nevében pedig **Kun Ferencz** róttá le kegyeletét.

Riedly Miklós

Kun Ferencz

A koszorúzást követően a résztvevők a templomhoz vonultak, ahol **Mészáros Ottó** polgármester méltatta a szabadságharc jelentőségét. Beszédében kitért az akkori magyar-szlovák kapcsolatokra, hangsúlyozva az összetartozást a közös cél érdekében. A falu fiataljai versekkel tisztelegtek az ünnep előtt, majd újra felcsendült a Szózat, akárcsak a Nemzeti dal.

A templomkertben állított kopjafa megkoszorúzása és a 42. zsoltár elénekklése után ünnepi istentiszteletre került sor a templomban: **Ambrus Erika** lelképásztor a hívő ember szabadságáról szolt a gyülekezethez. Az igehirdetés után került sor Kun Ferencz előadására, amiből a szabadságharcban tevékenyen részt vett nagyjaink életéből tudhatott meg részleteket a hallgatóság.

Sejli Csaba

gondolná, könnyű ilyen kis gyülekezetben gondnoknak lenni, téved, hiszen nagyon sok mindent egyedül kellett megoldania. Sosem ijedt meg a feladatoktól.

Mind magánéletében, mind gyülekezeti szolgálatában az Isten iránti hűség és szeretet vezérelte, s az Úr erősítette a betegség elhordozásában is. A számára kijelölt földi idő lejárt, más „időszámítás” kezdődött számára az örökkévalóságban, ahova Urához távozott, hogy elvegye a neki ígért koronát. „Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetre eltétem nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró ama napon...” (2Tim 4,7–8a).

Ambrus Erika

Evangelizációk. Március 16-a és 18-a között a nagymegyeri református templomban Molnár Árpád zsinati tanácsos végzett evangelizációs szolgálatot, mégpedig *Tanítványság = Vizen járás?* címmel. Az alistáli református templomban március 27-e és 29-e között megszervezett evangelizáción Sebestyén Győző főtí lelkipásztor szolgált, mégpedig a vérfolyásos asszony és Jairus lányának feltámasztása (Mk 5) alapján.

Református Egyházak Világközössége. Március 23-án Bécs adott otthont a Református Egyházak Világközössége Európai Közössége (The World Communion of Reformed Churches in Europe Council of WCRC Europe Meeting) konferenciájának, amelyen egyházunkat Fazekas László püspök képviselte. A tanácskozáson nem csupán a megszokott beszámoló hangzottak el, hanem szó volt a világközösség központjának áthelyezéséről és a tagdíjak más módon történő meghatározásáról is.

Ökumenikus Tanács. A Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa március 26-án Pozsonyban ülésezett, ahol egyházunk képviselőjében Fazekas László püspök alelnökként volt jelen.

Vendég-igehirdető Csicsón. Április 2-án, virágvasárnap a csicsói gyülekezetben Erdélyi Géza nyugalmazott püspök végezte az igehirdetés szolgálatát.

Pályázat

Az Alistáli Református Egyházköztség mint az Alistáli Református Egyházi Alapiskola alapító-fenntartója pályázatot ír ki az iskola igazgatói állásának 2012. augusztus 1-jétől történő betöltésére. A pályázó iránt támasztott feltételek a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 1/2000-es számú törvényében foglaltak szerint a következők:

- legyen református vallású, konfirmált és aktív gyülekezeti tag;
- rendelkezzen katechetikai képzettséggel vagy megszerzése legyen folyamatban;
- rendelkezzen az adott intézménytípusra előírt pedagógiai végzettséggel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal;
- életvitele erkölcsös, magánélete rendezett legyen;
- legyen alkalmas a vezetésre.

A pályázó írja le az Alistáli Református Egyházi Alapiskola vezetésére vonatkozó elképzeléseit, és **2012. május 26-ig** küldje el (zárt borítékban, amelyen feltüntetni: Pályázat) önéletrajzát, a konfirmációját és végzettségét igazoló okiratok másolatát és a gyülekezete lelkipásztorának ajánlását is a következő címre: **Református Lelkészi Hivatal, Fő utca 92/30., 930 10 Dolný Štál.**

Egyházmegyei közgyűlések. Április 14-én Kisújfalun ülésezett a Komáromi Református Egyházmegye közgyűlése, április 22-én pedig Pályinban a Nagymihályi Református Egyházmegye közgyűlése (utóbbin a Zsinat lelkészi és világi elnöke egyaránt jelen volt).

Generális Konvent. Április 19-én és 20-án Beregszászon ülésezett a Generális Konvent elnöksége. A tanácskozáson, mely a GK júniusi plenáris ülésének az előkészítésével is foglalkozott, egyházunk képviselőjében Fekete Vince főgondnok és Géresi Róbert püspökhelyettes volt jelen.

Tudományos konferencia. A Selye János Egyetem Református Teológiai Karának Vallás- és Filozófiatörténeti Tanszéke a komáromi Calvin J. Teológiai Akadémiával karöltve nemzetközi tudományos konferenciát rendez *Vallások az ókori Izráel környezetében* címmel, melyre május 11-én kerül sor a Selye János Egyetem Református Teológiai Karán (Tiszti pavilon, első emelet, 14-es előadóterem).

Szeretethíd. A Szeretethíd elnevezésű Kárpát-medencei diakóniai napok szlovákiai megnyitója május 18-án, pénteken 8 órakor a nagyölvedi alapiskolában lesz. Rövid igei bevezetőt tart Molnár Árpád zsinati tanácsos, majd a gyerekek rövid műsort adnak. Nagyölveden 230 főt regisztráltak: pénteken az alapiskola valamennyi diákja és alkalmazottja bekapcsolódik a rendezvénybe, szombaton pedig a református és a katolikus hívek is. A pénteki tervezett program: az iskola és környékének rendbetétele, idősothonok meglátogatása Nagysallón, Sáróban és Oroszán; délután egy gyerekcsoport ellátogat a párkányi gyerekházba, bevonva a katolikus hitoktatókat is. Szombaton a két gyülekezet a falu területén a temetőket és a templomok környékét rendezi, fákat ültet, és lefestik a falu területén lévő faszobrokat.

Évfordulós iskolai ünnepség. Az Alistáli Református Egyházi Alapiskola az 1992-es újraindítását követően most zárja a huszadik tanévet. Ebből a jubileumi alkalomból május 26-án, szombaton 14 órai kezdettel hálaadó ünnepségre kerül sor. Az istentiszteleten Fazekas László püspök végzi az igehirdetés szolgálatát, majd az iskola diákjai adnak műsort. Az ünnepségre hivatalos egyházunk valamennyi iskolája, a magyarországi testvériskolák (Tiszkeszi, Vésztő) képviselői, és a szervezők szívesen látnak minden iskolaláratot és érdeklődőt.

Templomok éjszakája. Idén június 1-jén, a gyermeknapon kerül sor a templomok éjszakája elnevezésű, osztrák kezdeményezésű rendezvényre, ezért a szervezők gondoltak a gyermekes családokra is.

18 órától éjjelig több mint 150 szlovákiai templom lesz nyitva, az érdeklődőket gazdag programmal várja a komáromi, a nyitrai, a felsővályi, a rimaszombati és a homonnai református templom is.

Reménység Fesztivál. Június 1-je és 3-a között a magyarországi keresztyén közösségek szervezésében nagyszabású evangelizáció lesz Franklin Graham amerikai evangelizátor közreműködésével. A Papp László Budapest Sportarénaiban megvalósuló rendezvényre, amelyen pop- és rockzenekarok is fellépnek, egyházunk több buszt indít.

Kórustalálkozó. Június 3-án, vasárnap 15 órai kezdettel a ladmóci református templomban kerül sor a X. Ladmóci kórustalálkozóra.

A Pátria rádió református műsorai:

Május 13-án 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Kuczy Lajos gammikolai lelkipásztor Jakab apostol levele alapján a földi és a mennyi bölcsességről szól a hallgatókhoz.

Május 27-én, pünkösdvasárnap 11 órai kezdettel istentisztelet közvetítésére kerül sor a deregnyői református templomból. Igét hirdet Csoma László lelkipásztor.

Június 10-én 8.05-kor a Világosságban Tóth Zoltán garamlöki lelkipásztor igehirdetésében – Jakab apostol levele alapján – az Isten előtti megalázkodásról szól a hallgatókhoz.

(A rádió a februári struktúraváltás miatt már nem ismétli meg a Világosságot!)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09